

Hol volt... hol van a rátóti csikótojás

Marth P. Ildikó

4080 Hajdúnánás,
Kossuth u. 18.
Tel.: 52/382-589

A RÁTÓTI CSIKÓTOJÁS

Műfaja: Népi komédia, de filozófia

Szereplők:

Széleslátóköri főbíró (Ödön – a dicsőségben fürdő és fürdeni vágyó.)

Rátarti Kata (Aki Rátartról származott ide, de minek?...)

Albíró (Az értelmiségi.)

El-eljegyző Szelecske (Szerelmes lelkületű hajadon.)

Túlcsvartész (A falu főnyomozója.)

Darabokban okos (Dadogós, rendkívüli indulatokkal

író képviselő.)

} *a vezető
frakció*

Zsengénzseni (Ki túl izgága.)

Szunnyadólángész (Kissé elaggott politikus.)

} *a kisebbik frakció*

Paranormális feminim (Julcsa néni.)

Japáni Málé Jóska

Hóhehajtú

Csupaész csőszmester (A falu bölcse.)

Derengő Tóni (Csősztanuló.)

Lehültvelő asszonyság (A tisztességes.)

Bóhangú menyecske (Kevésbé tisztességes.)

Fülesné, született Süket Julianna Marcsa (Öregasszony, nem vénasszony.)

Orvos (A friss diplomás szívtipró.)

Púderka

Remegő Jolánka (Költőnő.)

Falusi asszony

Egy gyerek a faluból

I. JELENET a határban

A darab közös énekléssel kezdődik:

MIND: *Sej Rátóton Rátóton, bíró csücsül a tőkön,
Most köszönt ránk nagy vígság, nagy vígság,
Sej de nagy vígság, dinkán fordul az igazság.*

Színhely: A RÁTÓTI HATÁR. A színpad előterében egy tők látható.

Csupaész Csőszmester és Derengő Tóni jön.

Csupaész csőszmester: Úgy van, ahogy mondom!

Derengő Tóni: Csupaész csőszuram, maga nagyon okos!

Csupaész csőszmester: (Elégedetten.)Több nap, mint kolbász!

Derengő Tóni: Ah. *(Ámulattal ismételteti minden szavát a mesternek, megpróbálja megjegyezni.)* Több nap mint, több nap mint... *(Utánaszalad a csősznek.)* Aztán mér nincs ebben a határban tők?

Csupaész csőszmester: Most mondtam el, Tóni fiam! Most mondtam el! Na, mostmár aztán...! *(Felháborodva megindul kifelé.)*

Derengő Tóni: Csupaész csőszuram, ne hagyjon itt félokosan!

Csupaész csőszmester: Aki sokat markol, keveset fog. *(Lehiggad.)* Mióta szolgálsz nálam Tóni fiam?

Derengő Tóni: Ma pont egy éve, Csőszmester uram!

Csupaész csőszmester: Ha egy éve szolgálsz, és mindennap elmondtam neked hogy miért nincs a rátóti határban tők, akkor hányszor halottad már? Na hányszor?

Derengő Tóni: *(Népi töprengés után.)* Sokszor, csőszmester uram, sokszor!

Csupaész csőszmester: Nem addiga! Na várjál utánad számolok. Háromszor nyóc 24, az meg mán majdnem negyven, meg 36, az meglehet hogy van vagy kétszáz is. Annyi a, annyi a! Okosodol Tóni fiam, okosodol! Jól van!

Derengő Tóni: Szóval miért nincs tők a rátóti határban?

Csupaész csőszmester: Még nem jegyezted meg? Nem bánom fiam elmondom mégegyszer. De aztán nagyon figyeljél! Figyelsz?

Derengő Tóni: *(Szájtátva, mereven les.)* Figyelek.

Csupaész csőszmester: No, akkor elmondom: azé, hogy ezek a kutya rátartiak ne mondhassák, hogy itt mindenki tökkel ütött. Ne legyenek itt tökök, hogy ne ütődjünk velük. Érted? Mert ha tökök lennének ütődhetnénk velük. Érted már? Érted?

Derengő Tóni: Értem! *(Ugrál a boldogságtól.)* Értem! Értem!

Csupaész csőszmester: Jól van... jól...

Derengő Tóni: Már csak azt nem értem még...

Csupaész csőszmester: Kérdezzél fiam, bátran kérdezzél?

Derengő Tóni: ...hogya, miért nincs a rátóti határban tök?

Csupaész csőszmester: Együnk. Együnk fiam, együnk! *(Kétségbeesetten.)* Mért éhes gyomornak korog a gazdája. Mit vétettem? Nem jól imádkoztam vóna?
(Lefekszenek a tök mellé.)

Csupaész csőszmester: *(Kiszedi a táskájából az elemózsiát.)* Példálózni kéne neked valakiről. Például példálózhatnál rólam, például. Mert én ugyi, józanéletű vagyok. *(Egy kis pálinkát iszik.)* Engem szeretnek. Most is idetettek. *(Szedi ki a tarisznyájából - Tóni leheveredik)* Két szép szál kolbászt, egy szép szál kenyeret, két szép nagy hagymát. *(Az egyik hagyma kicsi.)* Itthon vóna anyósom? Ezért nem tanáltam hát a kutyát reggel? *(Eszik.)* Nagyon zöldfejű vagy még Tónikám!

Derengő Tóni: Én e?

Csupaész csőszmester: Te. Soká fogsz még beérni.

Derengő Tóni: Majdcsak leszek egyszer olyan okos mint Csupaész csőszuram...

Csupaész csőszmester: Olyan okos mint én? *(Nevet.)* Az még soká lesz!

Derengő Tóni: Majdcsak lecsap rám az a sok ész...

Csupaész csőszmester: Lecsap terád, az csap le terád. *(Döbbszentesen veszi észre a tököt.)* Tóni neked két fejed van?

Derengő Tóni: Csak nem? *(Felugrik. Számolja.)*

Egy! Egy ez csőszmester uram, de ez az egy az jó nagy!

Csupaész csőszmester: Határozottan állítod?

Derengő Tóni: Határozottan!

Csupaész csőszmester: Akkor meg vendégünk van! Agyjon isten jó napot!

Derengő Tóni: Csőszuram, ennek se keze, se lába, se teste!

Csupaész csőszmester: Nem úgy van az! A hazug embert könnyebb utólni, mint a sántakutyát! Valaki itt felejtette a fejét rátóti határban, annak is kijár a tisztelet.
Feledékeny népség ez! Adjon Isten jó papot!

Derengő Tóni: Magának köszön a csőszmester, hé. Nem felel? A nemjóját magának. Hát tudja kinek nem köszönt maga? *(Készül leütni a tököt egy bottal.)*

Csupaész csőszmester: Ne így, Tóni! Ne így. Hmm! Hmm! Hamar munka ritkán jó! Hát nem tanultál tőlem kultúrát? Olyan lágynak kell lenni, a szólásban olyan cikornyásnak, mint a friss tehénlepény.
Elfáradt úgy-é, hogy itt szórakoztatta magát felejteni a

felejtés ügyiből kifolyólag az okos rátóti határ
közepinek ügyibe? Na, így.

Derengő Tóni: Na, erre válaszoljék ha tud! Nem tud, nem tud!

(Aggódóan.) Csőszuram! Ennek se szája, se szeme, se füle, lehet,
hogyan kém!

Csupaész csőszmester: Kém?! Ki? MÉR mer zöld? *(Nagyon megijed.)*

Derengő Tóni: Azé! Csősz uram, terepruha! Álca! Na, intézkedjék!

Csupaész csőszmester: *(Rémült csuklásba kezd.)* Aki Á-t mond, mondom
béget. Huk-huk ! MÉR ződ, mér kék vagy sárga, arra
tudnék valamint mondani. Huk-Huk!.

Derengő Tóni: Csőszuram, intézkedjék!

Csupaész csőszmester: Aki másnak vermet ás, magam esek bele. Huk-huk-huk.
Addig nyújtózkodj, ameddig el nem török. *(Kevés pálinkát iszik bátorítónak.)*
(Éneklésbe kezd.) Kisangyalom szeme-szája... *(Visszaesik a kétségbeesésbe.)* MÉR
ződ, mér ződ? Huk-huk-huk...

Derengő Tóni: Na, intézkedjen hát!

Csupaész csőszmester: Aki korán kel, holnap egy veréb, sok lúdnak sok az
alja.
Huk-huk-huk...

Derengő Tóni: Ebbe beleszorult a tudomány...

Magamnak kell a dicsőséget felvállalni.

Ej micsoda dicsőség vár rám! Rajongani fognak értem a rátóti
jányok!

Na, szedje össze, ha van egy kis sütnivalója, mert bekísérem a
sokeszű tanácsba! Majd megtudja, mi a tudás!

Nem gyön! Hát viszem!

Csupaész csőszmester: Kém? Huk, kém?!

MÉR ződ ez? Mír nem kék vagy sárga?! Arra tudnék valamit! Huk-
huk... Tónikám lassan járj, kanyarokban vigyázz! MÉR ződ? Huk-
huk.. Kém? Huk-huk...

II. JELENET

(A főbíró kertjében vagyunk. Középen egy köcsögfa, a házból feldúltan rohan elő Rátarti Kata, maga előtt lökdösi a megrettent főbírót.)

Rátarti Kata: Igenis azért nincs ebben a faluban egy darab ló se, mert a ló okos állat és nem bírja kelmetek hülyeségét!

Főbíró: Mer most mit mondtam?

Rátarti Kata: Bezzeg Rátarton, ahol én születtem...!

 Lovon jártak az emberek, a kocsikat lovak húzták!

 Lónyeringésre ébredtünk, lóval feküdtünk.

Főbíró: Nyihaha! *(Csúfolódik.)*

Rátarti Kata: Lónyeringést lehetett hallani mindenfele!

 Itt semmi nincs, nemhogy ló!

Főbíró: Lovon jártak, ugye?

Rátarti Kata: Azon hát!

Főbíró: Lovon ugye?

Rátarti Kata: Azon!

Főbíró: Lesz itt ló, lesz itt egész ménes, ha én egyszer megmutatom! *(Feldúltan berohan a házba – Rátarti Kata utána – nagy csörömpölés odabent)*

Rátarti Kata: *(Kata kétségbeesve támolycog ki.)* Jaj, mit csinált már megint? Magára borította a konyhaszekrényt! Ezt nem lehet kibírni! *(A főbíró fején egy edénnyel tapogatózik ki.)* Tegnap a macskát hajkurászta egész nap a kertben, mert rájött, hogy a rátóti egereknek is ő a főbírója. A jómúltkorában úgy kellett kihúzni a kútból, azt mondta, ő elő nem jön addig, míg gyógyvizet nem talál.

 Hát ne akarjon már mindig valami dicsőséget tenni!

 Most minek borította magára a konyhaszekrényt?

Főbíró: Hogy ne kelljen mosogatni. *(Az edényt nem veszi le.)*

(Hőhehajdú futva érkezik.)

Hőhehajdú: Széleslátókörű főbíró! Széleslátókörű főbíró!

Főbíró: Én vagyok az! Mi kell?

Hőhehajdú: Főbíró uram! Főbíró uram! Fennforgás van, Széleslátókörű főbíró!

Főbíró: Hun te? *(Az edény még mindig a fején van.)*

Hőhehajdú: Hát a Sokeszű tanácsban....

Széleslátókörű főbíró: Most itthon van dógom. *(Felemeli, majd leengedi a fazekat.)*

Rátarti Kata: Menjen ne is lássam! Menjen a Sokeszű Tanácsba, ott kisebb kárt tehet mint itthon!

Széleslátókörű főbíró: Elnélkülözöl?

Rátarti Kata: Menjen! Menjen! Elnélkülözöm! *(Gúnyosan.)*

Menjen gyalog! Ló nélkül! *(Kata távozik a házba.)*

Széleslátóköri főbíró: Az az érzésem, ez az asszony nem tisztel engem...

Hóhehajtú: Főbíró uram! Már hogy tisztelné?

Széleslátóköri főbíró: Nem tisztel, de én még egyszer megmutatom neki, hogy mire vagyok képes, De meg ám!

Hóhehajtú: Mutassa meg főbíró uram, már éppen ideje, mutassa meg.

(Egy botot ad a kezébe.)

Főbíró: És most kéne megmutatni! Meg is mutatom, ha addig élek is...!

(Lendületesen elindul a ház felé, Kata kiabálására gyorsan visszafordul.)

Rátarti Kata: Siessen! Még mindig itt van!

Főbíró: Gyűlés van a tanácsban Kata. Gyűlés... Gyűlés...

Rátarti Kata: *(Gúnyosan utána kiált.)* Gyűlés? Menjen csak!! Ló nélkül, gyalog!

(Kata elviharzik.)

Főbíró: Egyszer még a dicsőség úgy csap le rám, mint a menykő. És akkor majd ez a nagyszájú asszony is tisztelni fog!

Hóhehajtú: Csak agyon ne csapja!

Főbíró: Kicsodát?

Hóhehajtú: Micsoda?

Főbíró: Mér?

Hóhehajtú: Hát az a menykő nagy dicsőség...

Főbíró: Engemet?

Hóhehajtú: Hát!

Főbíró: Mér, mit mondtam?

(Hóhehajtú megvonja a vállát.)

Főbíró: Az asszonyt? Menjünk a tanácsba!

Hóhehajtú: Menjünk!

(Elmennek.)

III. JELENT

Helyszín a rátóti városháza díszterme. A falon a címer (egy ökör feje), egy kardhüvely, hogy meg ne vágják magukat. Középen és jobb oldalon egy-egy ajtó. A teremben díszes székek, asztal, amire hajolva Szunnyadólángész uram békésen alszik.

Jelen vannak:

Darabokbanokos és Túlcsavartész.

Szunnyadólángész uram békésen alszik. Zsengénzseni fontoskodva kerülgeti a középre helyezett tököt. Darabokbanokos és Túlcsavartész tanácstalanul puszog, míg rá nem jönnek, hogy legbiztosabb dolog, ha tiltakoznak.

Darabokbanokos: Til-til-til-til!! *(A heves hirtelen hangra Zsengénzseni uram kissé megugrik.)*

Zsengénzseni: Micsoda! Maguk tiltakoznak? Mi tiltakozunk és elutasítunk a frakciónk nevében! *(Szunnyadólángészre mutat, aki tovább alszik.)*

Tiltakozunk és elutasítunk. Mert ez a gömbölyű nem úgy gömbölyű ám, ahogy maguk gondolják, hanem úgy gömbölyű, ahogy mi gondoljuk! Ahogy maguk meg se gondolják, hogy gömbölyű ez a gömbölyű. Úgy gömbölyű!

Túlcsavartész: Na hogy? Na hogy...? Na hogy?

Darabokbanokos: Hogy, hogy, hogy? *(Ezzel a nemes kérdéssel zsengénzseni uramat szunnyadólángész háta mögé kergetik.)*

Zsengénzseni: Szunnyadólángész uram szóljon már kelmed is! *(Kissé megüti a széket.)*

Túlcsavartész: Nem szól? *(Nagy diadallal.)*

Zsengénzseni: Nem szól?! Hát persze hogy nem szól!

Mert elmélyült a problémában!

Túlcsavartész: Hiszen még nem is állítottunk semmit!

Zsengénzseni: *(Megdöbben.)* Nem?

Túlcsavartész: Hiszen még csak most hallgatja ki albíró uram Eleljegyző Szelecskével Derengő Tónit a történekről.

Zsengénzseni: Igen? Hát ez nekem új kérem szépen!

Darabokbanokos: Kel., kel., kelme... *(Túlcsavartész elhúzza, és ő beszél helyette.)*

Túlcsavartész: Kelmed már megint féktelenül eregeti az esze-kerekit, ahelyett, hogy megmondaná, hogy mi az ökrös feneség ez itt!

Zsengénzseni: *(Döbben.)* Tán kelmed nem tudja a választ?

Túlcsavartész: Mán hogyne tudnám! Csak kelmedtül várom a feleletet.

Zsengénzseni: No akkor várja, mert én azt ítéletnapig meg nem mondom magának.

Darabokbanokos: *(Óriási méltatlankodással.)* Hát, hát, hát, hát....

Túlsavartész: *(Félrehúzza Darabokbanokost, beszél helyette.)* Nem tudnak maguk semmit, csak kárálnak, mint a kendermagos tyúk!

Zsengénzseni: Maguk meg hápognak mint a kacsák!

Szunnyadólángész: *(Mintha sose aludt volna úgy kiabál.)*

Hápognak, mint kacsák, libák, rucák, gyöngyik!!!

Zsengénzseni: Üljön már le! A gyöngyi nem hápog! Megsértettek! Megsértettek! Megsértették a választóimat. *(Ordít.)* Lábbal tiporják a százhetvenhat szavazómat.

Darabokbanokos: Hu-hu-hu! *(kézzel-lábbal mutatja, hogy neki 20 szavazata van.)*

Túlsavartész: *(Elsőprő diadallal kiabál:)* Kettőszázhuszonhat!

Kettőszázhuszonhat! Kettőszázhuszonhat!

(Egymásra licitálva veszekednek.)

Szunnyadólángész: *(Asztalra csap.)* Tizenkettő!

Zsengénzseni: Mi tizenkettő? Üljön már le! Tizenkét hete alszik itten!

(Széleslátó körű főbíró jön. Mindannyian hozzászaladnak és mindenki a saját sérelmét mondja.)

Mind: Széleslátó körű főbíró! Főbíró uram, gyűjjék mán!

Főbíró: A vónék, a ti szerencsétökre! Az ember békésen édeleg a feleségével, tik meg rángatjátok! *(Megrökönyödve fedezi fel a tökök.)* Hát ez meg itt?

MIND: Hát hogy ez a, ez a...

Túlsavartész: Behozták ide ezt a gömbölyű micsodát...

Zsengénzseni: Ezeknek... meg van képük azt állítani, hogy gyöngyik vagyunk... *(Nagy hangzavar. Mindenki a maga igazát mondja.)*

(Nyílik az ajtó, Szelecske, az albíró és Derengő Tóni jön. Eljelgyező Szelecske izgatottságában minden lapot szétszór, ami nála van. Zavartan és gyorsan szedegeti. Derengő Tóni a vélt dicsőségben kissé lekezelő a Tanácsbéliekkel. . Albíró uram meglehetősen komor.)

Túlsavartész: Nem úgy a! Jönnek az albíró uramék. Majd a hivatalos közeg mindent rendben elmond. Ha akar...

Albíró: El-eljelgyező Szelecske kisasszonyom ismertesse a tényállást főbíró urammal!

Szelecske: Ismertetem... ismertetem... A kútba dőglött macska esete....
(Zavartan rakogatja a lapokat.)

Mind: Micsoda?

Túlsavartész: Ezt már tárgyaltuk!

Zsengénzseni: Az a múlt héten vót! *(A tanács többi tagja is méltatlankodik.)*

Szelecske: Megvan... Megvan! Drága Józsikám, várlak a tűzoltószerternál...

Zsengézszeni: Hányadik mán ez?

Albíró: Nahát! Nem az Eke Feri dülőjéről volt szó?

(Mindenki méltatlankodik.)

Főbíró: Találja mán meg kedves! Találja meg!

Szelecske: Megvan! Ez az! Folyóév mai napján Csupaész csőszuram elővette az uzsonnáját a tarsolyának szájából kifolyólag. Nevezetesen két szál kolbászt *(idáig figyelnek, innentől disznóra alkudnak, meg a szürettről beszélgetnek)* egy szép szál kenyeret és két hagymát, melyből nem adott a Derengő Tóni személynek, ki ott leledzett tanulás végett az Okos Rátót határának ügyibe. Megállapítást nyert a beszélgetés ügyiből kifolyólag, hogy sok nap leledzik egy évben, és hogy a Tóni személyének két feje van, melynek okán az egyikről feltételezhető, hogy kém. Ezért Derengő Tónit albíró uram meg kívánja csapatni. Aztán áristomba tétetni, Főbíró uram szíves engedelmével.

Derengő Tóni: *(Ki eddig nagy dicsőséggel járkált les-föl)* – Ne csapassanak meg, nem az én fejem!

Zsengézszeni: Meg kell csapatni! Csapjon bele főbíró uram!

Albíró: Az a feje. *(Mutatja a tököt.)*

Szelecske: Nevezett személy váltig állajtja, hogy a zöldebbik változatú fejéhez nincsen köze...

Derengő Tóni: Nincs!!

Szelecske: ...általa nem táplálódik, nem nézelődzik és nem hallgatódik.

Derengő Tóni: Nem, nem, nem!!

Főbíró: Túlcsavartész uram, tegye fel a ravasz, keresztkérdéseit. *(Túlcsavartész a tökhöz meg Tónit háttal fordítják a töknek.)*

Túlcsavartész: Na várj csak! Hányat mutatok? *(Mutatja a töknek)*

Derengő Tóni: Nem látom! Nem tudom! *(Kétségbeesve sír.)*

Túlcsavartész: *(Súg a töknek.)* Kerceréce. Mit mondtam, valld ki a mindenedet! *(Veri a földet a tök előtt.)*

Derengő Tóni: Nem tudom, nem hallottam!

Túlcsavartész: Tehénszarvára, ez nem hazudik főbíró uram!
Az én keresztkérdéseknek is makacsul ellenáll.

Főbíró: De ha nem a Tóni feje, akkor kinek a feje?

Zsengézszeni: Az enyém nem, ez biztos.

Túlcsavartész: Mindenki gyanús!

Derengő Tóni: De, hát Bíróuram, nincsen ezen se száj, se fül, se orr! Ez nem fej!

Túlcsavartész: A gyanúsított örül az amnéziájának, és nem bölcselkedik!

Zsengézszeni: Úgy van! Örül neki! Csak azt tudnám, mi az az amnézia!

Főbíró: Hanem ezen nincsen rajta se fül, se száj, se orr.

(Csodálkozó elismerés)

MIND: Ej, bíró uram, de okos, hogy mint jött rá...

Zsengézszeni: Felfejtette a sok eszivel!

Derengő Tóni: *(Megpróbálja minden eddig vétkét jóvátenni, ezért udvarol a főbírónak.)*

Mert okos mint a nap. Merthogy az is kerek, pontosan olyan, mint ez itt.

(Döbrent csend, mindenki a tököt nézi, majd rémült kiabálás kezdődik.)

Mind: Jaj, jaj, jaj!

Zsengézszeni: Csak nem!

Túlcsavartész: Pont a rátóti határban?

Darabokban okos: Jaj-jaj-jaj-jaj!

Főbíró: Albíró uram, nézze már meg fenn van a nap az égen?!

Zsengézszeni: De sovány disznó vágtába!

(Albíró kirohan a színről.)

Albíró: Nem látok semmit! Nem látok! *(A nap által elkápráztatva átszalad a színen.)*

MIND: Atyaúristen! Meneküljünk!

(Mindenkori rémülten kiabál és menekül.)

Derengő Tóni: *(menekülés közben megpörgeti Zsengézszenit, és ráülteti a tökre.)*

Te jó ég, mit mondtam már megint?

Zsengézszeni: Ez hideg! Kihűlt a Nap és ráadásul megzöldült! Meneküljön mindenki, ki merre tud! *(Kirohan)*

Főbíró: *(Kioson.)*

Zsengézszeni: *(Berohan.)* Atya Jézus! A frakcióm! *(Kikapja a horkoló, szunnyadolángész alól a széket, és rémülten kirohan vele. A felébredet politikai felfogva a bajt, nagy léptekkel távozik.)*

IV. JELENET

A Rátóti utcán vagyunk. Rendkívüli helyzetben a falu.

A két szereplő (Lehültvelő asszonyság és Remegő Jolánka) egymással szembe jön. Lehültvelő asszonyság karján kosárral, komótosan lépeget. Remegő Jolánka hatalmas zsákokat cipelve, jajgatva, szaladva érkezik.

Remegő Jolánka: Jaj, jaj, jaj,!

Lehültvelő asszonyság: - Jó napot Remegő Jolánka, mit cipel abban a nagy zsákban?

Remegő Jolánka: - Hát sót, Lehültvelő asszonyság, sót! Hát persze hogy sót!

Lehültvelő asszonyság: Hát, oszt minek?

(Bőhangú asszonyság télikabátban, nagy dunnával a kezében rohan át a színen. Utána némi késéssel rohan a kislánya!)

Bőhangú asszonyság: Jaj, jaj! Vége a világnak! Mentse mindenki, kinek mi je van!

Kislány: Édesanyám, itt vagyok! Édesanyám!

Remegő Jolánka: Jaj, jaj, maga még nem tudja?! Hát vége a világnak!
A sokeszű tanácsban mindenkinek két feje nőtt!

Lehültvelő asszonyság: Nagy dolog. Mert annyi eszük van, hogy nem fér egybe.
Most két fejük van. Mért kell azért sót venni?

Remegő Jolánka: Jaj, jaj, jaj! De, hát a nap is leesett az égről!

Lehültvelő asszonyság: Leesett a nap? Oszt a maga kertjébe esett?

Remegő Jolánka: Nem.

Lehültvelő asszonyság: Hát akkor mit foglalkozik vele?

Remegő Jolánka: Hát igaza van!

No, akkor beszéljünk másról. *(Leteszi a zsákokat.)*

Lehültvelő asszonyság: Beszéljünk!

Remegő Jolánka: Tudja-e, hogy a szomszédék Marcsája tegnap már hét órakor itthon volt?

Lehültvelő asszonyság: Hét órára itthon volt?! Nem éjfél után jött haza?!

Remegő Jolánka: Nem, nem!

Lehültvelő asszonyság: Jolánkám, hol vette a sót?

Remegő Jolánka: Arra! Megyek én is! Veszek még én is egy zsákkal!

(Mindketten kiszaladnak.)

V. JELENET

Színhely: *A Rátóti tanács díszterme az ismert kellékekkel. Középen az asztal mögött kanalakkal megrakva, különböző mágikus eszközökkel felszerelve ül Julcsa néni (a Paranormális Feminim). Kártyát vet. Vidám léptekkel, a tököt cipelve érkezik Darabokbanokos. Leteszi a terhét az asztalra.*

Darabokbanokos: *(Ránéz, rémulten kirohan az ajtóig.)* Ke-ke-ke...
keresztanyám?!

(Az ajtóban a halálravált tanács jelenik meg. Mindenki Darabokbanokost kérdezi, hogy mi történt.)

Mind: Mi ütött be már megint? Mi történt?

Főbíró: *(Ránéz Julcsa nénire)* Jézus Mária!

Zsengézszeni: Atyám, de csúf!

Albíró: Menjünk közelebb!

(Nem mozdul senki.)

Szunnyadólángész: Menjen közelebb maga!

Albíró: Főbíró uramé az elsőbbség.

Főbíró: *(Elindul, majd visszarohan, és az albíró ölébe ugrik, mert Darabokbanokos, aki keresztanyja rendelésére kannát hozott, elejti azt.)*

Zsengézszeni: Le kell pofozni egész Rátótot! Értsék már meg végre, hogy szeretni kell egymást, mert itt a világvége!

Darabokbanokos: Sze..., sze..., sze... szeresse magát a Tóniék tehene!

Túlsavartész: *(Túlsavartész zilált külsővel, mint egy újkori próféta a szín közepére szalad, a közönségnek prófétál.)*

Ha a tehén felemeli a farkát harmincöt fokos szögben, vége a Tehénnek. S, ha vége a tehénnek, mi marad Tóninak?! S ha mi marad Tóninak, vége a világnak!

Zsengézszeni: Vége a világnak?! Lepofozok mindenkit! Szeressük egymást! Itt a világvége!

Darabokbanokos: Juj, juj... juj, jujj!

Túlsavartész: Tisztelt Paranormális feminim, már ha az!

Darabokbanokos: Ke-ke keresztanyám!

(Paranormális feminim feláll, megrázza a csípőjén a fémeket, teljes rémuletére a tanácsnak.)

Paranormális Feminim: Szerencséd, hogy Paranormális feminimnek szólítottál!

Albíró: Jegyzőasszony, jegyezze minden szavát, csak olyan értelmesen és okosan, mint ahogy szokta!

Paranormális Feminim: Tisztán látok, mindent látok...!

MIND: Ah! Csak nem? Tényleg?

Túlcavartész: Ha akar, csak ha akar.

Darabokbanokos: En-en-en...?

Paranormális Feminim: Téged is.

Mind: Nahát, ki hitte volna? *(Újabb csodálkozás.)*

Túlcavartész: És, ha Darabokban Okost is, akkor talán még nem áll a Tóniék tehenének a farka harmincöt fokos szögben.

Zsengézszeni: De nem ám, meg az enyém se, már nagyon régen!

Paranormális Feminim: Tudom mér jöttetek ide!

Mind: Húha! *(Csodálkozás)*

Paranormális Feminim: Szerelmi ügyből kifolyólag,

Szelecske: Áh! *(síkít.)*

Paranormális Feminim: vagy ha nem, hát akkor másért.

MIND: Másért! Honnan tudta?

Albíró: Nahát!

Főbíró: És tudja, és tudja! *(Elismerően kiabál.)*

Túlcavartész: És, ha másért, az másért és ha az ér más, akkor a Tóniék tehenének a farka...

Albíró: *(Bosszúsan közbevág.)* Hogy csapná magát kupán a Tóniék tehenének a farka, a dologra figyelmezzén mán!

Főbíró: Julcsa néném! *(Minden méltóságát összeszedve, de a füstölőt nem bírja, köhög)*
Elhoztuk a napot, leesett a Rátóti határba, vagy visszavarázsolja, vagy ha nem, akkor ez mi.

Paranormális Feminim: Csináljátok azt amit én. *(Feláll, táncoláshoz készülődik, de véletlenül megégeti a kezét.)* Jaj!

MIND: *(Megpróbálják az előbbi mozdulatát ismételni.)* Juj!

Paranormális Feminim: Ne ezt! Keresztfiam! Húzd az észtozó nótát!
*(Közösen táncolnak, utánozzák a Julcsa nénit.
Darabokbanokos a hozott kannával kíséri az éneket.)*

Mind:

Sej mi kerek, az kerek, a Te fejed is kerek
Hop-hop-hop, hop-hop-hop
A megoldást keresem, összerázom az eszem
Hop-hop-hop, hop-hop-hop

Túlcavartész: A Tóniék tehene....! *(Berántják, táncolnak tovább.)*

Mind: Szebb hangja van kobakomnak, mint a főtéri harangnak
Hop-hop-hop, hop-hop-hop
Ezt hallgatja a babám, rajong értem igazán
Hop-hop-hop, hop-hop-hop
Na, most tudok gondolkodni, fülem közé nőtt valami
Hop-hop-hop, hop-hop-hop

Hogy így megjött az eszem, tovább már nem keresem.
Hop-hop-hop, hop-hop-hop.

Szunnyadólángész: *(Tovább táncol, csujogat, elkapja Paranormálist.)*

Fogadjuk egy icce borba, gyerek van a menyasszonyba! Ujujuju juju jú!
(Táncolnak.)

Paranormális: Jáj, jáj!

Szunnyadólángész: Fogadjunk egy icce borba, gyerek van a menyasszonyba
ujujuju juju jú!

Zsengézszeni: Nem ujujuju, hanem ajajaj! De még milyen ajajajaj! Ez itt nem a
menyasszony!

Szunnyadó lángész: Nem? *(Szemléli.)*

Paranormális: (Fúj, mint a macska.) **Khá-pffú... pffú...**

Zsengézszeni: De nem ám! Ez meg itt nem a lakodalom, hanem a sokeszű
Tanács!

Szunnyadólángész: Igen?

Zsengézszeni: *(Arcpirulásba dönti a frakciót) Szunnyadólángész uram!*

(Szunnyadólángész kicsit magába szállva oldalog Túlcsavartész háta mögé, aki az ellenséges frakció meghasonulását örömmel fogadja.)

Paranormális Feminim:

Ezeknek utána én azt meg nem mondom néktek, hogy mi ez
itt.

De a nap az égen van, az biztos, mert látni az árnyékát
mindennek!

Zsengézszeni: Nincs világvége? Az egészen más! Akkor frakcióülést tartunk.

Szunnyadólángész uram, vissza hozzám!

Ne keverjen ezekkel a rémhírkeltő népekkel! Rémisztgetik az
embert, hogy kihült a Nap és zöld lett!

Túlcsavartész: Hiszen ezt maga állajtotta!

Zsengézszeni: Nem állajtok én semmit! A vót régen...

Paranormális Feminim: De valamelyikötöknek közületek kozmikus energiát
adok, és az attól úgy megokosodik, hogy rögtön
megmondja, hogy ez itt mi. De
vigyázat, mert igen rövid ideig tart és van egy kis
mellékhatása is!!

Főbíró: *(Kacarászik.)*

Albíró: Ez a komikus energia csak a Széleslátóköri Főbíró uramat illeti meg!

Főbíró: Engem-e? *(Menekül.)*

A tanács tagjai: Úgya! Úgya!

Főbíró: Nem gondolnám!

Tanács tagjai: Hó-ha-hó! *(Odatolják a főbíró a Paranormális Feminimhez.)*

Zsengézszeni: Tegye meg főbíró uram a faluért!

Főbíró: Azé?

Paranormális Feminim: *(Megcsörgeti a kanalakat.)*

Főbíró: Juj!

Paranormális Feminim: Róka mája, tyúk epéje – HU!

(A Paranormális feminim energiát ad. Várnak.)

(A főbíró végső kétségbeesésében Szunnyadólángészbe kapaszkodik, aki békésen szunyókált idáig, de most kezeit felemelve, mint egy alvajáró, megindul.)

Zsengézszeni: Hát ezt meg mi lelte? Haladó frakció lettünk! Várjon már! Üljön már le! Nem magának szólt ez a nagy energia! *(Szunnyadólángeszt leülteti.)*

Főbíró: Ah! Oh! Auh! *(Az energia látványosan átjárja.)* Ez a falu ...mentálisan retardált. Ezt pedig itt egy CUCURBITALES. CUCURBITA MAXIMA!!

Zsengézszeni: Julcsa néném ezt túladaolta!

Albíró: Megismételné Széleslátóköri Főbíró uram!

Darabokbanokos: A mén, a mén, Ku-ku-ku-ku. *(Darabokbanokos nem nagyon érti, hogy mit nem lehet ezen érteni.)*

Főbíró: Mentálisan retardált a falu, vagyis gyagyás! Ez pedig itt egy CUCURBITALES. CUCURBITA MAXIMA!

Zsengézszeni: Na, nem megmondtam! Én megmondtam! Csak ismételni nem tudnám....!

Albíró: Így már egészen más! Túlcavartész uram, diktálja a jegyzőkisasszonynak a megoldást!

Túlcavartész: Öö... diktálom.... Szelecske... öö... Úgy van!

(Túlcavartész komótosan megindul Szelecskével, a többiek leplezetlen kárörömmel utána.)

Úgy van, ahogy mondom. ÖÖ... öö... öö...

Zsengézszeni: Öö... öö..., Na, nagyokos!

Főbíró: A falu mentálisan retardált, vagyis gyagyás! Ez pedig egy CUCURBITALES! CURBITA MAXIMA!

Albíró: *(Teljes elszánással.)* Na, írja kegyed!

A falut a mén táltosan letojta, a vagyis személy pedig gyantás.

A ku-ku... kur.. Olyan pedig nincs a faluban. Az asszonyok tisztességesek!

(Paranormális megcsörgeti a kanalakat.)

Zsengézszeni: Úgy van! Még a Dudás Panka is! Remélem...?...?

Albíró: Julcsa néném! Most már elmehet, a többi a mi eszünk dóga!

Paranormális Feminim: Nem addig a aranyom, hát a zsozsó?

Albíró: El-eljegyző Szelecske, a kasszát! *(Szelecske a kasszáért szalad.)*

Megtehetné volna Rátótér is!

Julcsa: Azért tettem. Én is egy árva rátóti vagyok. *(Sír.)*

De a napot is visszatettem a helyére! Az annyi mint...

(Szedi el a pénzt a jegyzőasszonytól.)

Ne aprózza már el szentem! Adja ide az egészset!

(A kasszával együtt kiszalad a színről. A tanácsbéliiek megütközve állnak.)

Zsengézszeni: Főbíró uram, ez elvitte az egész éves költségvetést *(állnak)*

Túlsavartész: Mégaz...., de a kasszát is... *(állnak)*

Főbíró: *(Lenéző fölénnyel)* Nem kéne valamit csinálni? *(Megpróbálja megmutatni, hogy mit.)*

Zsengézszeni: Sürgősen! *(Némi tépelődés után.)* Csináljunk egy kisszéket!

Főbíró: Áá! *(Kezével, egész testével mutatja, hogy a Paranormális után kéne szaladni. A tanácsbéliiek érdeklődve figyelik, majd mikor végül is maga indul utána, vele szaladna ki a színről.)*

VI. JELENET

Szín: A Sokeszű Tanács díszterme.

(A főbíró Szunnyadólángészt átkarolva belép a középső ajtón. Nem sokkal utánuk érkezik erősen kétségbeesve Zsengézszeni. Minden mondatukat lesi.)

Főbíró: A motivált helyzet vetületében analizáljuk a struktúra esszenciális együttthatóit. Miközben a falu totális populációjának intelligencia kvótája a bipoláris és orbitális stimulációk miatt, a nulla felé konvergál. Remélem érti kollega?

Szunnyadólángész: Hogyne... persze... hát hogyne, hát persze...

Főbíró: Ön is érti, ugye?

Zsengézszeni: Hát persze! Hogyne..

Főbíró: Esetleg definiálná?

Zsengézszeni: De, de finálnám, csak előbb vágok a rucáknak!

(A jobb szélső ajtóhoz szalad, ahol éppen érkezik Túlcsavartész, Darabokbanokost dirigálva, aki egy taligán óvatosan tolja a tököt. Nyomukban érkezik Eleljegyző Szelecske és az Albíró.)

Túlcsavartész: Jobbra, jobbra! Melyikkel eszel?

Zsengézszeni: Melyik az a szerencsétlen jobb kezéd? *(Darabokbanokos feltartja, majdnem kiborul a tök.)*

Túlcsavartész, Zsengézszeni: Jaj! Jaj!

Túlcsavartész: Balra, előre óvatosan!

Albíró: *(Kétségbeesve.)* El-eljegyző Szelecske olvassa, mire jutottunk!

Szelecske: Olvasom! Máris olvasom! *(Rakosgatja az iratait.)*

Darabokbanokos: Én, én, én!! *(A színpad elejére szalad, kiborítja a tököt.)*

Túlcsavartész: Nana!

Zsengézszeni: A taligám! A múlt héten vettem!

Darabokbanokos: *(Az egészset eljátssza.)*

A nap, a nap bumm! A mén, a mén prü! A falu a Tó... Tó...
a Tóniék tehenének farka Bahm-Bahm-Bham! *(Magával tökéletesen elégedetten a helyére megy.)*

Zsengézszeni: Meg a pálinka! Te ittd meg, te gyalázatos, lehelj rám!

(Darabokban okos lehel.) Hű ez nem az...

Szelecske: Így összefoglalni! Micsoda ész! *(Tapsol, elejti a jegyzeteit, és rohan Darabokbanokoshoz, aki menekül, végül rálehel Szelecskére. Aki kiábrándultan a helyére megy.)*

Főbíró: *(Méltatlankodva.)* Valóban remekül összefoglalta, mondhatnám leredukálta a konfliktus lényegét!

Zsengézszeni: Már megint kezdi.

Főbíró: A dolog alfája tehát az, hogy... "kisangyalom szeme, szája.." *(Énekel.)*

Szunnyadólángész: "többet ér mint Buda vára" *(Énekel.)*

Zsengézszeni: A sámfája, a sámfája *(Ő is énekel.)*

Főbíró uram, az alfának semmi értelme.

Albíró: Hogy a mén táltosa letojta Rátótot! Na!

Főbíró: Nohát, mit lehet tojni kérem? Csak jelentkezéseket fogadok el. *(Szelecske és az albíró jelentkezik.)*

Zsengézszeni: Hát tojást.

Főbíró: Maga nem jelentkezett! *(Kioszt egy körmöst neki egy Túlcsavartész által hozott vonalzóval.)*

Zsengézszeni: Meg a tajaigát... meg a tajaigát Főbíró uram! Jaj!

Főbíró: Hát, a mén mit tojhat?

Albíró: A lú csak lút tojhat, hát akkor ez lútojás??

MIND: Hát, akkor ez egy lútojás! Ez egy lútojás!

Darabokbanokos: Lú, lú, lút... *(Örül, hogy ki tudta mondani)* Lút, lút, lút

Túlcsavartész: *(Aki eddig földönfekve méricskélte, vizsgálta a tököt.)* Az egyáltalán nem olyan biztos!

Mind: Na, már mér nem!

(Mindenki csodálkozik.)

Albíró: Már mér nem?

Zsengézszeni: Na, mit lát?

Túlcsavartész: Mert mi van, ha a Tóniék tehene hágta meg a mént?

MIND: *(Nagy méltatlankodás)* Jaj! Még ilyet!

Albíró: Nahát, ez hallatlan!

Főbíró: A tehén nem hág meg senkit! Szekunda! Te meg fiam, hozd ki az ellenőrződöt, holnap küld be az apádat!

Túlcsavartész: Na, jó. És, ha Sokeszűtanács tette?!

Albíró, Zsengézszeni: Még, hogy mink vónánk az apja ennek a micsodának?
(Egyszerre.)

Zsengézszeni: Túlcsavartész uram, a maga esze teljesen kicsavarodott! Oszk csak a héja maradt!

Albíró: Hát maga megrágalmazott egy ártatlan legényembert! *(Darabokbanokosra mutat.)*

Zsengézszeni: Úgy van! Úgy van!

Albíró: Nem mondom, Szunnyadó Lángész uramhoz húzz valamelyest ez az izé, de hát, hogy mink a ménest...! Ez teljességgel kizárt!

Zsengézszeni: Most...hogy így mondja, hö-hö *(Névet, majd hirtelen haraggal.)*
A frakció nem hágott meg senkit! Teljes mértékben
Elhatárolódunk a meghágástól!

Szelecske: Én nem voltam, becsületszavamra!

Zsengézszeni: Ilyen fejjel nem is csodálkozom...

Szunnyadólángész: *(Méltóságteljesen előre lépked.)* Hát, a kacska kacsatojást tojik, a liba libatojást, a tyúk meg tyúktojást, a lú meg lútojást, vagyis csikótojást.

- Zsengézszeni:** *(Elragadtatottan.)* Úgyis van, Túlcsvartész Uram! Hiszen ezt mondjuk mindannyian!
Maga meg nem Szunnyadólángész, hanem üstökös, fényes, lángoló üstökös! Rátót egén!
(Védelmeszõn kiabál.) És vegyék tudomásul, hogy ez az ember nem hágott meg senkit! Soha életében!
- Szunnyadólángész:** Üljön mán le! Mit beszél itt össze-vissza?! Üljön mán le!
Üljön le!
- Zsengézszeni:** *(Megroggyan.)* Jól van már!
- Szunnyadólángész:** Üljön mán le, üljön le!
- Zsengézszeni:** *(Az éppen ülepe alatt lévõ taligára ül.)* Mibõl lesz a cserebogár?
Ki itt a frakcióvezetõ?
- Albíró:** Fõbíró uram, maga Rátót esze. Lágyeszünk gyengesége. Maga a megvilágosodott mi közöttünk. Diktálja Szelecskének a megoldást.
- Fõbíró:** Diktálom, diktálom *(Láthatólag igen zavart)*
“Kisangyalom szeme, szája...”. *(énekel)*
- Szunnyadólángész:** “Többet ér mint Buda vára *(Õ is énekel, majd elalszik.)*
- MIND:** Nem, Bíró uram, nem ez!
- Fõbíró:** Szelecske, hadd nézzem csak, ott egy paca! Tartsd a körmöd!
- MIND:** Nem ezt, Széleslátókörű Fõbíró uram!
- Fõbíró:** Na! Na! Na!
- Zsengézszeni:** Vagy most jön meg az esze, vagy most megy el!
- Fõbíró:** Csikótojást találtunk a rátóti határban. *(Bárgyún mosolyog, vége a kozmikus energia hatásának.)*
- MIND:** Ez az!
- Zsengézszeni:** Áh! Aoh! *(Lecsúszik a taligáról az ámulattól.)*
- Albíró:** Bíró uram a sok eszivel felfejtette, ennek okáért bevégeztük a tanácsot.
- Szelecske:** Már hogy végeztük volna be Fõbíró uram, egy tojást csak úgy a sorsára hagyni Albíró uram! Kidobni a rideg-hideg életvalóságba?
Egy tojás melegségre vágyik! Jó langyos anyai ülepre!
(Darabokbanokost üldözi.)
- Darabokbanokos:** Na, na, na...!!! Hogy-hogy-hogy...??? *(Menekül. Rálehel és kiábrándultan visszatér a helyére.)*
- Zsengézszeni:** *(Mindezidáig próbálkozott a lábraállással, sikertelenül, most a földre üt.)*
És, ha mi egy csikót kotlunk, Rátartinak leesik az álla!
Megüljük-e?
- MIND:** *(Egyszerre.)* Megüljük!
- Albíró:** Mán ki ülje meg?
- MIND:** Ki ülje meg? Ki ülje meg? Ki ülje meg?
- Albíró:** Na, kiülje meg?
(Mindannyian Zsengézszeni köré gyülekeznek, aki éppen a földön ül. Ő ezt látva fiatalos lendülettel felugrik, és Szunnyadólángészhez rohan.)

Zsengézszeni: Javasolnám Szunnyadólángész urat, ő úgyse fecserli az idejét sok mozgással, nyugodt tehenes melegségben üldögél.

Túlsavartész: Nem addig a! Leesik a tojásról, ha mélyebben elszunyókál és akkor megzúpul! Vót tojás, nincs tojás! És akkor a Tóniék tehenének farka....!

MIND: Maga csak hallgasson!

Zsengézszeni: Tudjuk!

Darabokbanokos: Úgy, úgy, úgy, úgy!

Túlsavartész: Ülje meg Zsengézszeni! Övé volt az ötlet, legyen övé a dicsőség is!

Albíró: Áh, Zsengézszeni uram túl izgága! Még szétpatázná!

Zsengézszeni: Úgy is van! Ni, milyen izgága vagyok! *(Mutatja.)*
Ülje meg Darabokbanokos!

Darabokbanokos: Én, én, én?!

Túlsavartész: Hát, még kimond egy szót, összetöri a tojásokat!

Üljön meg az Albíró uram! Magának van ülő munkája, maga az értelmiségi!!

Darabokbanokos: Az, az... az....

Albíró: Emberek! *(Előrejön és a színpad elején nagy gesztusokkal, igazi szónoklatot tart.)*

A dolog velejt nem alul kell elkapni az ülep dógánál, hanem felül, hol a világ sorsa fordul! Itt egy emberre néz Rátót. Itt egy ember ülepe méltó, hogy Rátótot dicsőségbe megfüröszse és bearanyozza. És az a főbíró uram ülepe!

(A főbíró csizmáját igazítva lehajol, szép kerek ülepe így láthatóvá válik.)

Főbíró: Az enyém-e?

MIND: Csakis!

Zsengézszeni: A tehen szarvára, aki ezt kétségbe vonná velünk gyúlik meg a baja! Igaz-e?

MIND: Úgy van! Úgy van!

Főbíró: Már ha így áll a helyzet...

Zsengézszeni: Így áll!

Főbíró: Erre bődül a Sokeszűtanács..

Zsengézszeni: Erre bődül!

Főbíró: ez a falu akarata, anyja leszek annak a csikajnak a dicsőségig!!

MIND: Éljen Rátót reménye! Az áldott állapotban lévő főbíró! Sok boldogságot főbíró uram!

VII. JELENET

Helyszín: Rátót főtere

A rátótiak készülnek megünnepelni a csikó születését, sütemények, borok vannak a nagy asztalon. Majálisi a hangulat. A főtéren egy köcsögfára emlékeztető májusfa áll. Remegő Jolánka költőnő sétál, gondolkodik, ír. Lehűltvelő asszonyság érkezik, nagyon megőrül a terített asztal látványának, zacskót vesz elő és pakolja bele az ennivalót.

Lehűltvelő asszonyság: Az az áldott főbíró! A Jóisten áldja meg minden lépését. Most is költi nekünk azt a drága jó csikót! Te meg Jolánkám, költsed a versedet az ő tiszteletére!

(Falusi kislány papírt lobogtatva rohan át a színen.)

Falusi kislány: Szapphó költőnő! Szapphó költőnő! Szapphó költőnő!

Bőhangú asszonyság: *(Berohan.)* Hogy a tehén rúgjon oldalba, add vissza az alágyújtósomat! Állj meg te bűdös kölyök! Na, megállj! Kitekerem a nyakadat, letöröm a derekadat! Agyoncsaplak te, világ szégyene! Senki se olvas a faluban, csak ő, de ő is csak azért, hogy engem bosszantson!!

Lehűltvelő asszonyság: *(A zacskót a köténye alá rejt. Felháborodottan.)*

Még hogy én loptam el a kend tyúkját, hát honnét veszi ezt a rágalomhadjáratot!

A múlt tisztességes vasárnap egyáltalán nem a maga tyúkját főztem meg! Az egy tisztességesen levágott, saját tisztességes tyúkom volt!

Bőhangú asszonyság: Még hogy én tisztességtelen tyúk vagyok!

Kell is nekem a maga ura! Nem is ismerem! Azt se tudom, hogy a Balogh Pistának híják! Kedden meg különösen nem szoktam vele találkozni! Mi van a tyúkommal?

Lehűltvelő asszonyság: Mi van az urammal? Ja, no te! *(Éppen egymásnak esnének)*

Költőnő: Kinyíllott a gyöngyvirág,

bíró uram messzi lát,

kinyíllott a kökörcsin,

bíró uram ökör...

Nem jó... Nem jó! Nem jó!

Lehűltvelő asszonyság: Az az áldott főbíró?!

Bőhangú asszonyság: *(Nagyon egyetértően bólogat.)* A Jó Isten áldja meg minden

lépését!

Lehűltvelő asszonyság: Nagy jótevőnk, megmentőnk! Atyuskánk, anyuskánk!
(*Ő is nagyon bólogat.*)

Bőhangú asszonyság: Az biztos!! Hat gyerekem van, egy se csikó!

Lehűltvelő asszonyság: Egy se az uradtól!

(*A színre a Rátóti nép tódul be, nagy mulatozásba, táncolásba kezdenek. Szunnyadólángész az egyik amazonnal tangózik.*)

Lehűltvelő asszonyság: Mulassunk.

Rátótiak: Éljen az áldott állapotban lévő főbíró!

(*énekelnek, táncolnak*)

Sej Rátót aranykora, bíró úr aranyozza.

Okos bátor jótevőnk, általad csikót nyerünk.

Ház, tehén vagy nyaraló, kikölti a főbíró.

Rátóton már minden lesz, még téged is lóvatesz.

Kislány: (*Átszalad a színen.*) Olvastam! Olvastam! Olvastam!

Bőhangú asszonyság: Hogy a tehén rúgjon oldalba! Gyere ide mert összetöröm a csontodat.

Letöröm a derekadat. Te! (*Partnerét faképnél hagyva rohangál a táncolók között a gyerek után.*)

VIII. JELENET

Szín: *A Rátóti Tanács díszterme. A Széleslátókorú főbíró nagy meglepéssel egy taligára felpakolt kosárban ül a tőkön. Kis idő múlva tanácstalanul nézeget körbe. Beleszagul a levegőbe, egyet-kettőt köhint.*

Bíró: Hol van mán az a Málé Jóska, az én hajdúm?

A szépapja Japánba szolgált, ott volt valami ninja, vagy mi az anyja kinja. Na! Ott csinált valami nagy dógot, de olyan nagy dógot, hogy egész rátóti határig zavarták.

Itt oszt megtelepedett. Otthonra lelt. Most meg ennek a leszármazottja védelmez engem. Külföldiül! Japáni Málé Jóska! Japáni Málé Jóska, hun vagy mán?

(Japáni Málé Jóska ugrik be a színre, "japáni öltözetben", kezében kard.)

Málé:*(Különböző harci mutatóványokat ad elő gyermekdeden, végül elejti a kardot.)*

Hadd zsima, hadd zsima...

Bíró: Na, most azt a pörgőset..!

Málé: *(Mutatja.)* Hopp...

Bíró: *(Elismerően.)* Pfű... Jóska fiam, mi lenne a te dógod?! Nem az, hogy engem védelmezzél?!

Málé: *(Harcias mozdulatot tesz.)* Haddzsima, haddzsima... Haóóó

Bíró: Akkor mér nem védsz meg ettől a mérhetetlen büztől, ami itt terjeng?!

Málé: *(Óriási legyezőt vesz elő és azzal legyezgeti a főbíró ülepét.)* Haddzsima, haddzsima

Bíró: Ne hadonássz itt az ületem környékén, hanem nyiss ablakot! De előbb gyűjtsd meg ezt a gyertyát, hogyha felrobbannánk, tudjuk, hogy veszélyes gázok terjengenek itt, a sokeszű tanács épületében!

(Málé meggyújtja – vár)

Hej, Jóska én már hangokat hallottam a tojásból, meg oszt meg is mozdult, ilyen hangot adott: traccs, pfű...placcs...Ablak! Ablak! Ablak! Az ablakot, málé fiam!

Málé:Haddzsima, haddzsima...

Bíró: Óvatosan, mert már a héten két ablak... *(Jóska betöri az ablakot.)* három... ablak tört be.

Málé:Jajj, haddzsima, haddzsima *(zavarodottan szaladgál)*

Bíró: Mi baj, málé fiam? Csak nem azt akarod mondani, hogy jön az asszony? Jóska, csinálj valamit! Nem ismered te azt az asszonyt!

Málé: Haddzsima, haddzsima...

Bíró: Atyavilág! Az olyan okos asszony, de olyan okos, hogy ha ezt a büzt megérzi, rögtön tudni fogja, hogy bűdös van!

Csinálj valamit Jóska!

Málé:Haddzsima, haddzsima... *(El-vissza szaladgál a bíró és a takarító szertár felé vezető úton.)*

Bíró: Szaladj a takarító asszony kamrájába, és hozz valami bűzfogót, meg kölnit! Siess már, itt az asszony mindjárt! Hozz kölnit vagy bűzfogót, vagy kölnit, vagy bűzfogót!

(Málé elszalad, kölnivel, egy szoknyával rohan vissza. A kölnivel hadonászik, amíg magára nem önti.)

Bíró: Jézusom, siess Jóska! Ide, ide gyorsan, ne magadra! Énrám! Ne magadra! Ne magadra!

Málé:Haddzsima, haddzsima!!

Bíró: Mit csináltál te szerencsétlen?! Mindjárt itt lesz! Hozd azt a bűzfogót!

Jóska: *(Felfelé mutat a kezeivel)*

Bíró: Micsoda?! *(Utánozza Jóskát, aki fejére húzza a szoknyát, de annak egy része a saját nadrágkorcába akad..)*

Kata:Én ezt nem bírom tovább! Béküljünk ki! Kend hetek óta haza se néz! Tán már nem vagyok a kelmed felesége?! Itt ül azon a hülye tökön, én meg kisirom a szememet! Béküljünk már meg! Tán mást szeret, nem engemet?

Bíró: Dehogy, dehogy! Béküljünk meg! Béküljünk meg!

Kata: *(Jóskához.)* Kelmed mit ölelgeti az én uramat?

Málé: Haddzsima. *(Megpróbál kiszabadulni.)*

Bíró: Na, menjél már innen Jóska!

Béküljünk ki! Béküljünk ki! *(Feláll, a szoknya végigomlik rajta.)*

Kata:Kenden meg szoknya van? És mi ez a bűz?!

Bíró: Ez nem bűz, hanem előcsikószag! *(Zavarában visszaül a t ökre.)*

Ez meg nem szoknya, hanem csikótozás-melegítő.

Kata:Szóval a tök miatt ölelgetik, és a tök miatt vett fel szoknyát is!

Málé: Haddzsima...

Bíró: *(Dühösen.)* Nem tök, csikajtozás!

Kata:Tök!

Bíró: Csikajtozás!

Kata:Tök!

Bíró: Béküljünk meg!

Kata:Béküljünk!

(Éppen megcsókolnák egymást, mire Kata meglátja a gyertyát, felvisít!)

Kata: Ááááá! Mi ez a hangulatvilágítás?

Bíró: Ez nem hangulatvilágítás, ez gázlámpa.

Kata:Gázlámpa?

Bíró: Az.

Kata: Na, ha ez gázlámpa, akkor én meg bagoly vagyok Ödön!

Málé: *(Derűsen)* Ha! Ezt eddig nem is mondtad, hogy bagoly az asszony, Ödön!

Kata: Maga pertu szólítja az uramat?

Málé: *(Jóska menekül Kata elől. Kimegy a színről.)* Hu-hu-hu!

Kata: Rádásul kölnizi magát? Mint valami bu-bu-bumburnyák!

Bíró: Igazad van Katám. Úgy van! Adj neki! *(Kata villámló tekintetet vet rá!)* Na!
Most van baj hujuj!

Bíró: A tök miatt ugye? Ez is a tök miatt van! *(Letaszítja a tökről az urát.)*
Minden a tök miatt van!! De majd én teszek róla, majd én elintézem ezt a
tököt, el én! *(Kirohan.)*

Bíró: *(Földön heverve.)* Hogy imád ez engem, ez az asszony!

(Málé harcias mozdulatokkal bejön.)

Bíró: *(Feláll, nevet.)* Jóska, nem féltél tán tőle?

Málé: Nem én, hát te Ödön? *(Ő is nevet.)*

Bíró: Csak megjátszottam. *(Nevetnek.)*

Bíró: *(Nevetve)* egy asszonytól! *(Mind a ketten nevetnek.)*

Kata: *(A színpalack mögül.)* Majd adok én maguknak!

(A Főbíró nyakába kapja a szoknyát és fejvesztve kirohannak.)

IX. JELENET

Betege Rebeka lakásán játszódik a jelenet.

Betege Rebeka (a főbíró édesanyja) egy karosszékekben, pokróccal letakarva ül.

Tőle nem messze egy asztal, rajta étel, ital és egy orvosi táska.

Jobbról egy régimódi szekrény. A falról Rebeka retusált fényképe mosolyog egy poroló és egy palacsintasütő között. Tőle nem messze egy falvédő: "Fehér galamb száll a falu felett viszi az én bánatos szívemet" felirattal. A kettő között egy befele nyíló ablak.

A helyiséget asszonyok takarítják, Bőhangú asszonyság ablakot mos. Lehültvelő asszonyság sepreget, Púderka a körmét reszeli, Remegő Jolánka a kannát takarítja, Fülesné született Süket Julianna Marcsa (öregasszony) a padlót sikálja egy száraz ruhával, majd kirázza, mindig valaki orra alá, heves tüszkölést okozva.

Betege Rebeka: Jaj! Jaj! *(Orvos vizsgálja a beteget.)*

Betege Rebeka, orvos: Jaj! Jaj!

Orvos: *(Orvos vizsgálja saját magát.)* Jaj!

Asszonyok: *(Asszonyok "kara" is sóhajt egy szerelmeteset a doktor úr felé.)* Jaj!

Betege Rebeka: Sok-e még a dolog? Jaj, de beteg vagyok!

Lehültvelő asszonyság: Sok bizony Betege Rebeka, mert még ilyen retkes lakást életemben nem láttam! Ide nem hozhatjuk a falu egyetlen csikóját, még látogatóba se! De ha elvállaltuk, akkor megcsináljuk, hiszen a kend fia kotlik nekünk csikót. Ez a falu érdeke, közös érdek.

Asszonyok: Úgy is van! *(Mindenki helyesel.)*

Betege Rebeka: Örüljetez neki, hogy az én fiam köti nektek a csikótoját! Az a szent ember! *(Remegő Jolánkához)* Szent ember!

Remegő Jolánka: *(Helybenhagyólag.)* Szeptember, szeptember!

Fülesné Süket Julianna Marcsa: Ki nem rendel? Dr. Vendel nem rendel?? Ki nem rendel?

(Mindenki hozzászalad magyarázni. Egymást túlkiabálják.)

MIND: Nem azt mondta a Betege Rebeka, hogy nem rendel a Dr Vendel, hanem azt, hogy az ő fia szent ember! Szent ember! Érti már?

Julianna Marcsa: Persze, hogy értem! Nem vagyok én süket! Mit ordítoztok itt?

Csak azt mondjátok meg, ki nem rendel? Dr. Vendel nem rendel?

(Asszonyok feladják, folytatják a takarítást.)

Bőhangú asszonyság: Hosszú!

Lehültvelő asszonyság: Hosszú!

Remegő Jolánka: Hagyjátok, süket ez, mint az ágyú!

Púderka: Hosszú.!

Julianna Marcsa: Mindig hosszú! Mindig hosszú! *(Legyint.)*

Betege Rebeka: *(A nagy kavarodást kihasználva eszeget az asztról, az orvos visszavezeti a székéhez. Leül, betakarózik.)*

Doktor úr, úgy innék abból a jófajta házipálinkából!

Orvos: *(Nagyon felháborodik.)* Milyen pálinkából?! Milyen pálinkából?!

Betege Rebeka: Hát, ami ott van a táskájában az Andaxin meg a Cavinton mellett.

Orvos: Látom, a szemével nincsen baj... *(Odaadja neki a pálinkát.)* De csak mértékkel!

Rebeka: Mértékkel... *(Megissza az egészet.)*

Remegő Jolánka: Mondanék valamit. Szabad?

Julianna Marcsa: Szakad? Te jó ég! Mi szakad? A padlás? Vagy a plafon?

Szakad? Vagy a padló? *(Lehajol, vizsgálja éppen az orvos előtt, aki szórakozottságában őt is megvizsgálja, amit Fülesné született Süket Julianna Marcsa erősen félreértelmez.)*

Orvos: Pillanat... *(Vizsgálja Rebekát.)*

Most lehet *(Julianna Marcsa fenekére teszi a sztetoszkópot.)*

Fülesné J. M.: Doktorka! Hát, öreg vagyok én már

ahhoz, meg hát el is keltem úgy 50 éve, de egy csókot azért adok. *(Adna, de az orvos elmenekül.)*

Orvos: Jaj, jaj! Segítség! Rendelés asszonyok! Rendelés!

(Az asszonyok lerohanják, a földre teperik, mindegyik panaszkodik valamire.)

Asszonyok: A vállam hasogat! A lábam! stb.

Orvos: Segítség! Orvost! Orvost!

Betege Rebeka: Ez az én orvosom! Én vagyok a beteg!

(Rátarti Kata beviharzik. Az asszonyok kicsit megszeppenve megdermednek.)

Rátarti Kata: Na, most beszéljünk az uram tökéről! Bocsánat, csókolom anyuka *(Körbenéz.)*

Betege Rebeka: A fiam tökéről???? Ne beszéljünk! *(Az asszonyokhoz fordul.)*
Sokan vagyunk! Menjenek ki, menjenek ki.

Orvos: Én maradnék, a komplikációk miatt!

Betege Rebeka: Kifelé! *(Fülesnéhez)* Kifelé!

Fülesné: Kifene? Hát, ki vónék? Hát, Fülesné született Süket Julianna Marcsa!

Orvos: *(Megfogta Fülesné karját.)* Erre tessék.

Fülesné: *(Megörül)* Doktorka! Egy csókot!

(Orvos jajveszékelve menekül, Julianna üldözi. A színpalak mögül egy kétségbeesett jaj hal el.)

Orvos: Jaaaaaaaaaaaaj!

Betege Rebeka: Ki is az új orvos most?

Rátarti Kata: Ez a kiküldés felesleges, úgyis mindenki tudja.

Betege Rebeka: Mit tud mindenki?

Rátarti Kata: Hát, hogy ott ül rajta!

Betege Rebeka: Hát, már ez is baj?

Min üljön az a szegény gyerek? Az a szent ember!

Rátarti Kata: De hát az már meglágyult!

(Az ablak hirtelen kivágódik, Púderka jelenik meg.)

Púderka: Na, annak még a múlt hónapban semmi baja sem volt!

Lehültvelő asszonyság: *(Az asztal alól.)* Hát, maga azt hunnét tudja?

Bőhangú asszonyság: *(A szekrényből.)* Hát ahonnan a Bamba Jóskaét, meg a Libafejű Gézáét, meg a Picurka Gyurkáét!

Betege Rebeka: Hát, még a fiam... micsodája se lehet mindig kemény!

Rátarti Kata: Nem is! Főleg ha hetekig ül rajta!

Betege Rebeka: Mán megint ez az ülés!

Rátarti Kata: Hát hogyne, mikor már szaglik?

Betege Rebeka: Szaglik???

Rátarti Kata: Messziről! Hiszen normális ember a tökét nem ülésre használja!

Betege Rebeka: No, ebben van valami... *(Magához inti Katát.)*

Hát beszélj vele jányom!

Rátarti Kata: Hiszen beszéltem én vele! De össze van ragadva azzal a Málé Jóskaival!

Betege Rebeka: Na még ez is! Az én fiam a Málé Jóskaival?! Összeragadva?! Nem hiszem!

Rátarti Kata: A saját szememmel láttam!

Betege Rebeka: Összeragadva?

Rátarti Kata: Sülve-főve, mint két szerelmes! Engem meg elhanyagol.

Betege Rebeka: Oszta a töke miatt?

Rátarti Kata: Azért hát! Hát, minden e körül a tök körül forog! Minden!

Betege Rebeka: Nem kéne olyan szexuálcentrikusnak lenned lányom! Na, most tényleg beteg vagyok!

Rátarti Kata: *(Döbbenten töpreng.)* Mi köze a szexnek ahhoz, hogy tökön ül az uram?

Várjunk csak. Anyám most mire gondol?

Betege Rebeka: Én már fiam, csak a koporsómra!

Rátarti Kata: *(Engesztelően.)* Jaj, anyám ne haragudjon! Hiszen elfelejtettem, hogy kendnek fogalma sincs az egészről, azt se tudja, hogy mi az a tök...

Betege Rebeka: *(Felháborodva felugrik.)* Nekem nincs fogalmam?! Mán, hogy én ne tudnám, mi az a tök? Hét élő gyermek anyja vagyok én! Utánam asszonyok, leszállítom a fiamat a tökére!

(Kirohan a színről.)

Orvos: Csoda történt, meggyógyult.

A pirulák, a pokróc. Na, nekem befellegzett, mi lesz így énvelem?

Rátarti Kata: Mit akarnak ezek az én férjemtől?

Te jó ég, veszélyben a családalapítás! *(Rémülten utánuk szalad.)*

X. JELENET

A Rátóti főutcán emberek rohangálnak.

(Darabokbanokos, Albíró és mások. Zsengézszeni röplapokkal jön, SzunnyadóLángész osztogatja. Nyomukban Túlcsavartész. A két frakció között láthatóan nagy az egyetértés!)

Zsengézszeni: Forradalom, forradalom! *(Szórja a röplapokat.)*

Túlcsavartész: Bűz! Bűz!

Zsengézszeni: Tessék a röplapok! Egész Rátót forrong!

Túlcsavartész: Pontosabban, egész Rátót bűzlik!

Zsengézszeni: Tessék, engem akarnak vezérüknek!

Túlcsavartész: Pontosabban, engem!

Zsengézszeni: Ne pontoskodjon mán!

Túlcsavartész: A két frakció válvetve menti Rátótot!

Zsengézszeni: Ellenséges gázgömbön ül a bíró!

Költőné: Megvan, megvan!

Albíró: Mi van meg?

Költőné: Kinyíllott a gyöngyvirág, Bíró uram messzilát.

Kinyíllott minden bozót, Isten éltesse a Főbírót.

Albíró: Időszerűtlen! Ez most időszerűtlen művészet! *(Kivezeti az értetlenkedő Remegő Jolánkát, majd visszatér.)*

Túlcsavartész: Ellenséges elgázosító szándékkal Rátartot vádoljuk!

Zsengézszeni: Ki csempészte be a gömböt? Tessék csak tessék.

Albíró: Úgy van! Úgy van!

(Asszonyok rohannak át a színen, élükön Betege Rebekával.)

Bőhangú asszonyág: Előre rátóti asszonyok! Utánam amazonok!

Betege Rebeka: Előre rátóti asszonyok!

Púderka: Megállj Málé Jóska!

Asszonyok mind: ELŐRE!

(Rátarti Kata kicsit elkésve rohan utánuk.)

Rátarti Kata: Édes jó Ödönöm!

Zsengézszeni: Mentsük az asszonyokat és a gyerekeket! *(Az asszonyok távozásával ellentétes irányba elrohannak.)*

XI. JELENET

Helyszín a Tanácsterem, ahol mindent összehorogattak, szétdúltak a "falumentők". Bíró megtépzva néz kifelé az ablakon. Kata érkezik szánakozva.

Rátarti Kata: Legurították édes jó Ödönöm?

Főbíró: *(Kissé megijed, majd kifakad.)* Le... Legurították...

Mindenkinek megvan a maga csikótojása, és mindenki úgy tesz, mintha Csak az enyém nem költ volna ki!

Mindenkinek megvan a maga csikótojása, és mindenki azt várja, hogy én költsem ki!

Kiköltöm! *(elindul)* Nem költöm ki!

Kigurították alólam!

Felültettek ide a csúcsomra. Én meg kötöttem, kötöttem...

Nem köt, sehogyse köt!

Itt ültem már a dicsőségem kicsucsorodásán! És mi lett belőlem?! Mi lett belőlem?

Kikegyetlenkedték alólam ezek! *(Sir!)*

(Rátarti Kata ölébe hajtja a fejét.)

Rátarti Kata: A csikót?

Főbíró: *(A bíró fölkapja a fejét.)* A tököt?

Rátarti Kata: *(Határozottan.)* A csikót!

Én láttam. Már kiköltötted.

Főbíró: *(Döbbenten.)* Igen?

Én kiköltöttem volna?

Rátarti Kata: Amikor gurították egy fának csapódott, egy gyönyörű aranyszőrű paripa pattant ki belőle. Úgy ragyogott a szőre a napfényben, mint a folyó víz, ha rásüt a nap.

Főbíró: Az én csikómnak?

Rátarti Kata: Annak.

Főbíró: Az én csikóm...

Rátarti Kata: Az volt a legszebb csikó, amit életembe láttam.

Ugrándozott, ficánkolt, nyerített, ágaskodott.

Attól szebb csikó nem létezik a földön.

Főbíró: Aranyszőrű csikó, most világgá ment...

Rátarti Kata: Világgá.

(Mindenki bejön, énekel.)

Ének:

Sej Rátót aranykora, bíró úr aranyozza.

Okos, bátor jótevőnk, jótevőnk, sej de jótevőnk, általad csikót nyerünk.

Ház, tehén, vagy nyaraló, kikölti a főbíró.

Rátóton már minden lesz, minden lesz, sej de minden lesz, még téged is lóvá tesz.

Ezek az énekek (és tetszőleges népdalok) a képeket kötik össze.

Kísérőhangszerek között fontos a citera és a köcsögduda.

Ének:

1. Se Rátóton, Rátóton tök búzlik a városon.

Tök üli meg a tököt, a tököt, sej haj a tököt, az bolond ki nem lökött.

2. Sej Rátóton nem ritkán, csikó terem az indán.

Tök meg vagyon a nyakon, a nyakon, sej haj a nyakon, szép magas hivatalon.

3. Sej Rátóton nem ritkán, csikó terem az indán.

Tök meg vagyon a nyakon, a nyakon, sej haj a nyakon, szép magas hivatalon.

4. Sej Rátóton, úgy bíz ám, tehén vágat az utcán, tehén nyerít az ólban, az ólban sej haj az ólban, kéne egy csikó valóban.

